

## PYTANIA 2.1 DŚ

1. Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu – 1 000 000 zł;

*Dla organizacji pożytku publicznego, LGD i podmiotów ekonomii społecznej: 300 000 PLN*

2. Czy przedłożenie do wniosku świadectwa charakterystyki energetycznej dla stanu przed i po termomodernizacji jest obowiązkowe?

*Do wniosku nie, natomiast wskaźnik produktu *Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej WLWK-RCO019* oraz rezultatu *Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych WLWK- PLRR073* wymaga sporządzenia świadectw. Są to wskaźniki raportowane po zakończeniu realizacji ale w związku z potrzebą posiadania świadectwa przed rozpoczęciem realizacji projektu sygnalizujemy ten fakt na etapie naboru.*

3. Czy w związku z zakończeniem okresu lęgowego można na dzień złożenia wniosku przedstawić oświadczenie, iż eksperta ornitologiczna i chiropterologiczna zostanie wykonana przed rozpoczęciem prac budowlanych?

*W kryterium jest zapis: *Czy w projekcie znajduje się odniesienie do ochrony ptaków i/lub nietoperzy ?* W Regulaminie: *Wnioskodawca zobligowany jest wskazać we wniosku, w jaki sposób chronione są ptaki i nietoperze lub że nie stwierdzono ich obecności.* Można przedstawić oświadczenie, że opinia zostanie wykonana przed rozpoczęciem prac – będzie to zgodne z kryterium i regulaminem.*

4. Czy istnieje możliwość wymiany pieca olejowego na OZE

*Tak*

5. Czy koszty związane z przeprowadzeniem przeglądu ornitologa i chiropterologa stanowią koszt kwalifikowalny? I czy taki przegląd może zostać przeprowadzony dopiero przed rozpoczęciem prac termomodernizacyjnych?

*Tak/Tak*

6. Urząd dzierżawi lokal dla banku. Bank jest obciążany opłatami za media. Czy składając wniosek na termomodernizację budynku urzędu ta część budynku będzie stanowił koszt niekwalifikowalny? Czy w związku z tym, że jest to własność JST i nie my prowadzimy w lokalu działalność, możemy uznać termomodernizację całego budynku Urzędu jako koszt kwalifikowalny?

*Regulamin mówi: Co do zasady w ramach projektu nie powinny być wspierane budynki, w których realizowana jest działalność gospodarcza. W przypadku częściowego wykorzystania budynków do działalności gospodarczej należy wyłączyć z kwalifikowalności wydatki związane z tą częścią (np. za pomocą proporcji wykorzystywanej powierzchni lub czasu).*

*Jeśli Wnioskodawca nie wyłączy działalności gospodarczej z projektu, wsparcie udzielane w ramach niniejszego naboru może stanowić pomoc państwa (pomoc publiczną / pomoc de minimis – zgodnie z definicją zawartą w słowniku). Przed wypełnieniem wniosku należy przeanalizować projekt pod kątem wystąpienia pomocy państwa. Obowiązek dokonania tej analizy spoczywa na Wnioskodawcy.*

Jeśli wystąpi pomoc publiczna można ją zakwalifikować jako de minimis jeśli to możliwe, jeśli nie – GBER.

Wady związane z pomocą publiczną/de minimis:

- brak dofinansowania z Budżetu Państwa

Dodatkowo przy wsparciu na podstawie GBER:

- zakaz gazu,

- oszczędność energii dla zabytków – minimum 20%,

- komplikacje w projekcie partnerskim/z podmiotem realizującym (brak możliwości przekazania pomocy dalej, kolejnemu podmiotowi; pomoc publiczną może otrzymać tylko beneficjent).

W tym wypadku nie skupiamy się na działalności banku, ale na wynajmie pomieszczeń przez urząd – wynajem pomieszczeń jest działalnością na rynku konkurencyjnym i w tym zakresie urząd jest „przedsiębiorcą”. Nie ma tu znaczenia kwestia czy wynajem przynosi zyski lecz sam fakt, że istnieje rynek konkurencyjny wynajmu powierzchni. Natomiast test pomocy wymaga zweryfikowania w oparciu o kilka przesłanek czy dana działalność gospodarcza

jest pomocą publiczną. Niezależnie od kwestii pomocy publicznej – w przypadku działalności gospodarczej (nawet nie będącej pomocą publiczną) występują na gruncie regulaminu i kryteriów ograniczenia dot. mikroinstalacji PV.

7. W budynku szkoły źródłem ciepła jest kocioł gazowy, który wymaga wymiany. Czy możliwa jest jego wymiana na nowy w przypadku zastosowania dodatkowo pompy ciepła i instalacji fotowoltaicznej? Czy byłoby to możliwe, gdyby nowy kocioł gazowy stanowił wydatek niekwalifikowalny w projekcie?

Co do zasady, to audytor może rekomendować wymianę głównego źródła ciepła w postaci kotła gazowego na pompę ciepła przy pozostawieniu kotła gazowego w roli źródła szczytowego/awaryjnego. Poza projektem/w ramach kosztów niekwalifikowalnych można dokonać wymiany kotła na nowy.

8. Jakie składniki mogą stanowić koszty pośrednie w projekcie?

Zgodnie z katalogiem wskazanym w załączniku nr 1 do regulaminu Kwalifikowalność projektu i wydatków. Przede wszystkim są to koszty promocji, ale też zarządzania projektem, koszty związane z utrzymaniem pomieszczeń, finansowanie wynagrodzeń i inne koszty których nie da się jednoznacznie i bezpośrednio przypisać do projektu. Istotny jest fakt, że kosztów wymienionych w załączniku nie można rozliczać w formie bezpośredniej.

9. Czy udostępniony zostanie edytowalny wzór analizy finansowej?

Nie, można korzystać z wzoru z poprzedniego okresu programowania, ale po dostosowaniu go do wymagań tej perspektywy finansowej.

10. W regulaminie naboru w wykazie załączników do wniosku o dofinansowanie wymienione są kosztorysy (jeśli dotyczy) czy to oznacza że jeśli mamy kosztorysy to należy je załączyć do wniosku?

Z Regulaminu wynika, że kosztorysy należy dołączyć, zapis „jeśli dotyczy” odnosi się do specyfikacji kupowanego sprzętu / wyposażenia. Kosztorys może mieć formę wstępnego oszacowania kosztów, jednakże powinien on być na tyle dokładny, aby możliwa była rzetelna ocena kryterium „Zasadność i adekwatność wydatków”.

11. Czy dla inwestycji wymagających jedynie zgłoszenia robót budowlanych - czy posiadanie zaświadczenia z właściwego organu o braku sprzeciwu do zamierzenia budowlanego również zwalnia z obowiązku dołączania do wniosku deklaracji Natura 2000?

Zgodnie z Regulaminem: *deklaracji nie dotacza się dla inwestycji infrastrukturalnych posiadających prawomocne decyzje budowlane na cały zakres projektu (wymagający pozyskania przedmiotowych decyzji) i dołączone do wniosku o dofinansowanie*

W kryteriach decyzje budowlane zdefiniowano następująco: *Ilekroć jest mowa o „decyzji budowlanej”, należy przez to rozumieć każdą decyzję uprawniającą do rozpoczęcia robót budowlanych, a także sytuację, kiedy w wyniku braku sprzeciwu właściwego organu Wnioskodawca jest uprawniony do realizacji przedsięwzięcia w oparciu o zgłoszenie robót budowlanych w trybie art. 30 ustawy Prawo budowlane.*

Należy pamiętać, że zgłoszenie powinno mieć adnotację właściwego organu o braku sprzeciwu lub należy dołączyć oświadczenie, że organ ten nie wniósł w przewidzianym terminie sprzeciwu.

12. W przypadku projektu o wartości poniżej 5 mln €, jeśli mamy potencjalną możliwość odzyskania VAT, jednak nie chcemy skorzystać z tego prawa to VAT możemy kwalifikować w projekcie? I nie musimy załączać oświadczenia VAT?

Istotne jest, czy projekt jest objęty pomocą publiczną/pomocą de minimis, bo wówczas nie ma możliwości odzyskania VAT, jeżeli Wnioskodawca posiada potencjalną, prawną możliwość jego odzyskania. Jeśli projekt nie jest objęty pomocą publiczną to VAT może być kwalifikowalny, natomiast zgodnie z Regulaminem: *IZ FEDS 2021-2027 uczula Wnioskodawcę / Beneficjenta / Partnera i inne podmioty zaangażowane w realizację projektu o wartości nieprzekraczającej 5 mln euro (włączając VAT) i jednocześnie nieobjętego pomocą publiczną/de minimis, że kwalifikowanie podatku VAT wyklucza ubieganie się o jego zwrot w Urzędzie Skarbowym i że brak obowiązku składania w projekcie oświadczeń o kwalifikowalności podatku VAT nie zwalnia Wnioskodawcy / Beneficjenta, Partnera, Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków i inne podmioty zaangażowane w realizację projektu z obowiązku przestrzegania przepisów prawa i poddawaniu się kontrolom przez uprawnione organy administracji skarbowej.*

13. Czy konieczne jest odrębne zlecenie charakterystyki energetycznej przed realizacją dla inwestycji, jeśli taka charakterystyka została sporządzona w projekcie budowlanym?

Przed realizacją projektu wymagany jest audyt (przy czym IZ nie narzuca metodologii jego sporządzenia). Spełnienie warunków dostępu (kryteriów dostępowych) weryfikowane będzie na podstawie audytu.

Świadectwa wymagane są na potrzeby wskaźnika *Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych WLWK- PLRR073* oraz *Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej WLWK-RCO019* (których definicja odsyła do świadectw charakterystyki energetycznej, zgodnych z dyrektywą 2010/31/UE, która została wdrożona w ustawie o charakterystyce energetycznej budynków, a rozporządzenie dot. metodologii sporządzania świadectw jest jednym z aktów wykonawczych do tej ustawy. Oczywiście ze świadectwa sporządzonego po zakończeniu realizacji projektu powinno również wynikać spełnienie warunków (kryteriów) dostępu.

Charakterystyka w projekcie budowlanym odnosi się do stanu przyszłego, planowanego, zatem bardziej odpowiada audytowi niż świadectwu, które odnosi się przede wszystkim do stanu zastanego (choć formułuje wskazówki dotyczące ewentualnej poprawy charakterystyki energetycznej).

Ponadto świadectwa podlegają rejestracji w centralnym rejestrze.

14. Czy zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 też musi być podpisane podpisem kwalifikowanym?

Zaświadczenie takie nie musi być podpisane przez Wnioskodawcę. Do wniosku o dofinansowanie należy załączyć skan oryginału ww. zaświadczenia (jeżeli wydane zostało ono w wersji papierowej) lub oryginalny dokument podpisany elektronicznie.

15. Czy w przypadku realizacji prac w ramach projektu na podstawie zgłoszenia, a więc prac remontowych czy należy wypełnić część C załącznika Analiza oddziaływania na środowisko.... ? W przypadku potwierdzenia braku takiej konieczności czy trzeba zawrzeć taką informację we wniosku?

Punkt C dotyczy wyłącznie przedsięwzięć w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto, punkt nie dotyczy jeżeli dla wszystkich przedsięwzięć w ramach projektu obowiązuje prawomocna na dzień złożenia pierwszej wersji wniosku o dofinansowanie decyzja środowiskowa lub decyzja budowlana, (wówczas nie należy go wypełniać).

Do wniosku o dofinansowanie należy załączyć zgłoszenie z adnotacją organu braku sprzeciwu lub z oświadczeniem Wnioskodawcy, że w terminie ustawowym właściwy organ nie wniósł sprzeciwu.

16. Czy kwalifikowalne są wydatki dotyczące nadzorów (inwestorski, autorski), a jeśli tak to czy stanowią one koszty bezpośrednie czy pośrednie?

Tak, są to koszty kwalifikowalne, przy czym nadzory branżowe, wymagane prawem, prowadzone przez osoby z uprawnieniami rozliczane są bezpośrednio. Koszty zarządzania, manager projektu – rozliczane w ramach kosztów pośrednich.

17. Czy w przypadku wymiany kotła węglowego na pompę ciepła i kocioł gazowy (źródło szczytowe) kocioł gazowy jest kwalifikowalny?

Tak o ile w projekcie nie wystąpi pomoc publiczna na GBER.

18. W jakiej formie należy załączyć kosztorys?

Skan w formie pdf

19. Czy jeśli kosztami pośrednimi będą jedynie koszty promocji, jaką stawkę ryczałtową najlepiej przyjąć?

Jest to sprawa indywidualna i powinna być przeanalizowana w ramach każdego projektu. Wnioskodawca powinien przyjąć stawkę kosztów pośrednich z katalogu wskazanego w regulaminie wyboru projektów w wysokości, która jest racjonalna/ optymalna dla jego projektu.

20. W załączniku Analiza oddziaływania na środowisko... w części A instrukcja b0 należy odnieść się do postanowień Porozumień paryskich jednak link odnosi się do KPEiK - do którego dokumentu zatem należy się odnieść? Czy może są tożsame?

Należy odnieść się do Porozumień paryskich, ale relacja między tym dokumentem a KPEiK jest następująca:

*Główne cele polityki energetyczno-klimatycznej Polski zawarte w dokumencie i stanowiące przyszłą miarę jego realizacji przedstawione zostały na poniższym grafie. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że cel dotyczący wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jest warunkowy, tzn. że jego realizacja na poziomie 23% będzie możliwa w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w*

*tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację. Krajowe cele stanowią wkład w zbiorczą realizację unijnych zobowiązań klimatycznych w ramach Porozumienia Paryskiego oraz w kierunku dążenia do neutralności klimatycznej.*

KPEiK stanowi zatem część zobowiązań UE przyjętych w Porozumieniach paryskich, natomiast konkretny projekt wpisując się w konkretne cele KPEiK przyczynia się do realizacji Porozumień paryskich, co powinno być wykazane w załączniku.

21. W załączniku Analiza... w część A należy odnieść się do celów zrównoważonego rozwoju - który cel jest adekwatny do termomodernizacji 9, 13 ?

*Raczej cel 13.*

22. Co należy przedłożyć do wniosku w przypadku braku wydania zaświadczenia Natura 2000, na które będziemy dopiero w oczekiwaniu?

*Wobec braku zaświadczenia w pierwszej wersji wnioskodawca zostanie wezwany do uzupełnienia. Należy jednak odpowiednio wcześniej podjąć działania związane z pozyskiwaniem dokumentów od innych organów ze względu na fakt, iż termin na korektę wniosku to 10 dni roboczych.*

23. Czy jeżeli obiekt nie jest wprost wpisany do rejestru ani GEZ, natomiast znajduje się na obszarze ochrony konserwatorskiej wpisanej do Rejestru Zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu to czy jest traktowany jako zabytek?

*Niestety nie. Zabytki otrzymują wsparcie dotacyjne bez żadnych dodatkowych warunków, nie muszą też co do zasady spełniać minimalnych wymogów związanych z oszczędnością energii, dlatego musi to być konkretny budynek.*

24. Czy termomodernizacja budynku należy uznać za przedsięwzięcie w rozumieniu ustawy z dnia 3.10.2008 r. OoŚ ?

*To zależy od zakresu, niektóre projekty dot. izolacji ścian mogą być realizowane w oparciu o zgłoszenie, inne – np. wymagające wykonania przyłączy gazu czy sieci ciepłowniczej będą wymagały uzyskania pozwoleń i mogą już być traktowane jako przedsięwzięcie.*

25. Czy jeśli budynek zabytkowy jest wpisany do rejestru wojewódzkiej ewidencji zabytków, ale nie posiada nr rejestru to czy jest traktowany jako budynek zabytkowy w kwestii kryteriów?

Tak, istotne jest by był wskazany konkretny budynek.

26. Czyli wymiana pieca węglowego na piec elektryczny może być zakwalifikowana?

Co do zasady to nie wskazano w hierarchii źródeł ciepła ogrzewania elektrycznego, nie zabroniono też wprost ale audytor może zaproponować i uzasadnić takie ogrzewanie w skojarzeniu z instalacją fotowoltaiczną, wówczas takie źródło ciepła można traktować jako zasilane OZE. Ma to też znaczenie w kontekście oszczędności energii pierwotnej – prąd z OZE, a prąd z sieci mają inne współczynniki nakładu tej energii.